

แรงบันดาลใจจากศิลปกรรมไทย

THE INSPIRATION FROM THAI ART

ama / Museum Foundation

BY SOMPOTE THONGDAENG

แรงบันดาลใจจากศิลปกรรมไทย

๔-๒๘ ธันวาคม ๒๕๓๕

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์ ถนนเจ้าฟ้า กรุงเทพฯ

Rama IX Art Museum Foundation

THE INSPIRATION FROM THAI ART

DECEMBER 4 - 28, 1992

AT THE NATIONAL GALLERY, CHAO-FA ROAD, BANGKOK, THAILAND

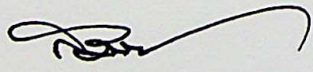
มูลนิธิ
หอศิลป์แห่งราชกาลที่๙
RAMA IX ART MUSEUM FOUNDATION

สารจากคณบดีคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อาจารย์สมโภชน์ ทองแดง เคยเป็นอาจารย์พิเศษของภาควิชาศิลปศึกษา และปัจจุบันเป็นคณาจารย์ประจำของภาควิชาศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อาจารย์สมโภชน์ ทองแดง เป็นคณาจารย์รุ่นใหม่ที่เป็นความหวังของคณะครุศาสตร์ กล่าวคือ อาจารย์เป็น “นักศิลปะชั้นเยี่ยม” และ “ครูชั้นยอด” เหมาะสมอย่างยิ่งที่จะเป็น “ครูของครู” ที่จะเป็นผู้บ่มเพาะและสรรค์สร้างครุศิลปะที่พร้อมด้วยภูมิรู้ ภูมิธรรม และภูมิฐาน ภาควิชาศิลปศึกษาและคณะครุศาสตร์ จึงมีความภาคภูมิใจในความป็นนักวิชาการและความเป็นครูของอาจารย์เป็นอย่างยิ่ง

อาจารย์สมโภชน์ ทองแดง สำเร็จการศึกษาทั้งระดับปริญญาบัณฑิตและปริญญาโทด้านจิตรกรรมจากมหาวิทยาลัยศิลปากร อาจารย์เป็นศิลปินชาวไทย ที่รักมั่นต่อศิลปะไทยและวัฒนธรรมไทย อาจารย์สมโภชน์ ทองแดง เป็นศิลปินที่มีผลงานสร้างสรรค์มาแต่เยาว์วัย อาจารย์ได้แสดงผลงานและเคยได้รับรางวัลจากงานแสดงศิลปกรรมต่างๆ ทั้งในและนอกประเทศอย่างต่อเนื่อง เช่น ได้รับรางวัลเกียรติคุณอันดับ ๑ เหรียญทอง ประเภทจิตรกรรมจากการแสดงงานศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๓๑ ปี ๒๕๒๘ รางวัลชนะเลิศระดับอุดมศึกษา การแสดงงานศิลปกรรมการปิโตรเลียม ครั้งที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๓๐ เป็นต้น เป็นที่ยอมรับกันว่าผลงานของอาจารย์ทุกชิ้นล้วนทรงคุณค่า มีความหมายและความงดงาม และมีความสำคัญต่อการส่งเสริมความเป็นไทยในสภาวะของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เน้นด้านวัตถุ ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นสำคัญ

ผมขออวยพรให้การจัดนิทรรศการงานสร้างสรรค์ครั้งนี้ของอาจารย์สมโภชน์ ทองแดง จงประสบความสำเร็จตามที่อาจารย์มุ่งหวังตั้งใจไว้ทุกประการ และขอเป็นกำลังใจให้อาจารย์สร้างสรรค์งานจิตรกรรม โดยเฉพาะด้านศิลปะไทยต่อไป และเชื่อมั่นว่า ด้วยความเป็นศิลปินและความเป็นครูของอาจารย์ จะสร้างสรรค์ผลงานทั้งคุณภาพและสร้างลูกศิษย์ที่สืบทอดวิชาการชั้นเยี่ยมของอาจารย์ต่อไปได้ด้วย ขอแสดงความชื่นชมและประทับใจยิ่งต่อผลงานอันทรงคุณค่าของอาจารย์สมโภชน์ ทองแดง มา ณ โอกาสนี้

(ศาสตราจารย์ ดร. สมหวัง พิชัยาวัฒน์)
คณบดีคณะครุศาสตร์
๒๙ ตุลาคม ๒๕๓๕

เกี่ยวกับจิตรกรรมของสมโภชน์

สมโภชน์ ทองแดง เป็นศิลปินอีกผู้หนึ่งที่มีความเชื่อว่า ศิลปะที่มีคุณค่าแท้จริงนั้น นอกจากจะเป็นการแสดงออกซึ่งความเป็นภายในของมนุษย์หรือของตัวศิลปินเองแล้ว ยังควรเชื่อมโยงการแสดงออกนั้นเข้ากับรากเหง้าของตนเอง คือวัฒนธรรมที่บรรพบุรุษได้สร้างสรรค์และสืบทอดกันจากรุ่นหนึ่งมาอีกรุ่นหนึ่งจนถึงปัจจุบัน ชาติแท้ของความเป็นมนุษย์นั้นย่อมมีอยู่ร่วมกันในทุกคน ไม่เลือกชาติ เลือกภาษา แต่การแสดงออกของความเป็นมนุษย์ที่มีทั้งธาตุแท้และเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมเฉพาะท้องถิ่น เฉพาะชาติเด่นชัด น่าจะเป็นส่วนให้ศิลปะนั้นมีคุณค่าสูงส่งยิ่งขึ้น

สมโภชน์เป็นจิตรกรที่ถนัดในวิธีการแบบสำนิยม โดยเฉพาะในระยะแรกๆ ที่เข้ามาอยู่ในแวดวงศิลปะ เขามีความประทับใจในความงามของศิลปกรรมไทยทุกสาขา สถาปัตยกรรม จิตรกรรม ประติมากรรม รวมทั้งนาฏกรรม เขามีความผูกพันเป็นพิเศษกับหุ่นกระบอกโดยเฉพาะชุดรามเกียรติ์ จึงรับเอาศิลปกรรมไทยที่จิตรประณีตเหล่านี้มาเป็นจุดบันดาลใจ และจินตนาต่อตามสภาพของอารมณ์ที่ครองใจเขาอยู่ เขาอาจรู้สึกโดดเดี่ยว อ้างว้าง เหมือนตัวเองถูกทิ้งขว้าง เมื่อเขานึกไปถึงศิลปะ วัฒนธรรมของไทยที่เคยมีคุณค่าและเป็นที่ยอมรับกันสมัยหนึ่งต้องมาถูกทอดทิ้งให้เสื่อมและสูญสลายไปโดยไม่มีผู้ใดเหลียวแล การสร้างสรรค์งานชุดแรกคือชุดหุ่นของเขาจึงได้เริ่มขึ้น งานชุดนี้ สมโภชน์ใช้เรื่องราว ซึ่งได้แก่ ตัวหุ่นกระบอกที่ผูกพันหลุดลุ่ย ถูกทิ้งขว้างอยู่ตามซอกมุม ตามใต้ถุนบ้านแบบไทยที่ทอดไหมหักพังเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการสื่อความหมายทางใจของเขา การเลือกสิ่งของเครื่องใช้ การให้รายละเอียด ตลอดจนการใช้สีและการให้บรรยากาศ ล้วนเป็นไปเพื่อสนับสนุนการสื่อความหมายโดยให้เรื่องราวเป็นตัวนำเกือบทั้งสิ้น คุณค่าของงานชุดหุ่นนี้จึงอยู่ที่ความรู้ลึกและอารมณ์ร่วมที่ชี้แนะโดยจิตรกรด้วยเรื่องราวที่เขาบรรจง “เล่า” อย่างละเอียดแนบเนียน คล้ายกับงานวรรณกรรมที่บรรยายถึงความโดดเด่นในอารมณ์ของผู้ประพันธ์ออกมาได้อย่างลึกซึ้ง

งานชุดต่อมา สมโภชน์ยังคงรักษาแนวความคิดหรืออารมณ์หลัก คือการถูกทอดทิ้ง ความเดียวดายของงานชุดแรกไว้เป็นส่วนใหญ่ กับยังได้เพิ่มความนึกคิดเรื่องกาลเวลาที่กดทับสรรพสิ่งให้เสื่อมโทรมและสูญสลายไปโดยไม่มีข้อยกเว้นเข้าไปในแนวความคิดหลักอีกด้วย ขยายวงออกไปถึงความเชื่อและความเข้าใจในหลักธรรมของพระพุทธศาสนาในสังคมไทยปัจจุบัน เขาใช้มวลที่หนักแน่นของวัดเก่าๆ ในบางแง่มุมเป็นโครงสร้างหลักของภาพ ใช้ชิ้นส่วนของวัตถุเกี่ยวกับพระศาสนาที่หมดประโยชน์แล้ว ถูกนำไปทิ้งแล้วเป็นส่วนประกอบ เป็นการประสานกันของเนื้อหาทางเรื่องราวที่ฝังใจจิตรกรมาแต่เดิม กับเนื้อหาทางรูปทรงที่พัฒนาขึ้นจากประสบการณ์ ให้อารมณ์ทางศิลปะและสุนทรีะพร้อมกันไปกับความหมายทางสัญลักษณ์ที่แสดงการร่อนไปของพุทธธรรมในปัจจุบัน

ที่น่าสนใจเป็นพิเศษคืองานระยะหลังในชุดสื่อผสม ที่เขาให้ความสำคัญกับเนื้อหาทางรูปทรงมากยิ่งขึ้น การเน้นค่าของทัศนธาตุอันได้แก่ เส้น สี น้ำหนักอ่อนแก่และลักษณะผิวในวัสดุและการระบายสีมากกว่าเรื่องราวที่ใช้ฝีมือเขียนขึ้นให้เหมือนธรรมชาติ ทำให้จิตรกรรมของสมโภชน์ชุดนี้ก้าวไปในทางทัศนศิลป์บริสุทธิ์มากขึ้น ทัศนศิลป์ที่เน้นการสื่อความหมายกันทางรูปทรงที่มองเห็น ไม่ใช่รับรู้ผ่านทางเรื่องราวหรือเหตุการณ์เหมือนงานวรรณศิลป์ และสิ่งที่ประกอบกันขึ้นเป็นรูปทรงให้เราเห็นได้ก็คือทัศนธาตุทั้งหลายนั่นเอง

งานชุดหลังนี้ถึงแม้จะมีรูปของสิ่งและเรื่องราวต่าง ๆ ใหัรับรู้ได้ แต่สิ่งเหล่านั้นได้เปลี่ยนบทบาทจากการแสดงเรื่องของตัวเองมาเป็นการร่วมสร้างรูปทรงส่วนรวมให้กับงานไปแล้ว ต่างจากที่มันเคยมีความสำคัญระดับตัวการหรือตัวเอกในงานชุดแรกอย่างเห็นได้ชัด ภาพวัตถุสิ่งของที่สัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมแบบธรรมชาติ มีความใกล้เคียง มีบรรยากาศ มองเห็นลึกเข้าไปในกรอบสี่เหลี่ยมของแผ่นภาพเหมือนมองลอดช่องหน้าต่างออกไปภายนอกในงานชุดแรก กลับกลายมาเป็นผลงานศิลปะชิ้นหนึ่งที่ประกอบด้วยวัสดุ เส้น สีและลักษณะผิวอย่างเป็นเอกภาพ ใหัรูปนอกเปลี่ยนแปลงกันไปแต่ละชิ้นตามความจำเป็นของแต่ละการแสดงออก กลับกลายมาเป็นรูปทรงส่วนรวมรูปหนึ่งที่มีความหมายในตัวเอง แสดงอารมณ์ ความรู้สึกด้วยตัวเอง ไม่ต้องอาศัยการดูรู้ว่าเป็นหุ่นลิง หุ่นยักษ์ วัดเก่า จีวรขาดมาเป็นตัวกลางสำหรับถ่ายทอดอีกต่อหนึ่งอย่างที่เคยเป็นมา

จิตรกรรมทุกชุดของสมโภชน์ในนิทรรศการนี้ นอกจากจะให้ความประเทืองใจด้วยการแสดงออกทางศิลปะซึ่งเป็นจุดหมายหลัก และให้ความพอใจในรูปลักษณะและเรื่องราวที่เป็นแบบไทยแล้ว ยังเป็นการแสดงพัฒนาการของการสร้างสรรค์ที่น่าสนใจ น่าศึกษา ของศิลปินคนหนึ่งทำงานต่อเนื่องกันมาเป็นเวลา ๑๐ ปี ด้วยความรอบคอบรัดกุม เริ่มจากงานที่สื่อความหมายด้วยเรื่องราวและมีมือที่ละเอียดประณีต คลี่คลายสู่การสื่อความหมายด้วยเรื่องราวผสมการแสดงออกทางรูปทรงเพียงบางส่วน จนถึงการแสดงออกด้วยรูปทรงและทัศนธาตุอย่างอิสระยิ่งขึ้น เป็นงานจิตรกรรมร่วมสมัยที่เต็มไปด้วยลักษณะบางประการของศิลปะและวัฒนธรรมไทย เราหวังว่าสมโภชน์คงจะพัฒนางานของเขาต่อไปในแนวความคิดและวิธีการที่คิดว่าเหมาะสมกับธาตุแท้ของเขาแล้วเป็นอย่างจริงจัง และคงจะใช้ฝีมืออันประณีตที่สามารถแสดงรายละเอียดของสิ่งต่าง ๆ อย่างน่าอัศจรรย์ของเขาให้เป็นประโยชน์ต่อการสร้างสรรค์ต่อไป

ศาสตราจารย์ ชลูด นิ่มเสมอ

(ศาสตราจารย์ ชลูด นิ่มเสมอ)

๒๔ ตุลาคม ๒๕๓๕

แรงบันดาลใจจากศิลปกรรมไทย

ผมเริ่มสร้างสรรค์ผลงานศิลปะโดยมีแนวคิดเบื้องต้นว่าจะนำเสนอเรื่องราว สาระและรูปทรงของศิลปกรรมที่มีคุณค่าของไทย โดยได้รับแรงบันดาลใจ ๒ ประการ แรงบันดาลใจประการแรกคือ ความรัก ความซาบซึ้ง ความประทับใจในความงามที่แฝงด้วยคุณค่าของศิลปกรรมต่าง ๆ ของไทย และอีกประการหนึ่งก็คือ การเปลี่ยนแปลงของสังคม เนื่องจากความเจริญและการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ และเทคโนโลยี ผลพวงจากความเจริญดังกล่าว ได้ทำให้วิถีทางในการดำเนินชีวิตของผู้คนในสังคมต้องปรับเปลี่ยนเพื่อให้สอดคล้องกับความเจริญต่าง ๆ บางสิ่งบางอย่างที่ไม่อาจปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับความเป็นอยู่ของผู้คนในสังคมได้ ก็ต้องถูกยกเลิกไปโดยปริยาย โดยเฉพาะด้านศิลปกรรม ศิลปวัฒนธรรมต่าง ๆ จากความนิยมสูงสุดในอดีต ก็ถึงจุดแห่งการเสื่อมความนิยม และต้องถูกละเลยทอดทิ้งให้อยู่ในสภาพร่อยคลอนเวลาแห่งความเสื่อมสลาย แรงบันดาลใจประการหลังนี้ดูจะเป็นแรงผลักดันสำคัญให้ผมเกิดแรงบันดาลใจที่จะนำเสนอแนวคิดสู่รูปแบบ รูปทรงของผลงานศิลปะที่มีเรื่องราวเนื้อหาและสาระ แสดงให้เห็นถึงสภาพของศิลปกรรมของไทยที่งดงามทรงคุณค่าเมื่อครั้งอดีตในสภาพการณ์ปัจจุบัน ด้วยเป้าหมายและวัตถุประสงค์เพื่อปลุกกระตุ้น และชี้ชวนให้ผู้คนมองย้อนกลับมาพิจารณาถึงคุณค่าและความงามของศิลปกรรมไทยที่ยังหลงเหลืออยู่ แม้ว่าจะเหลืออยู่น้อยเต็มทีก็ตาม

จากความคิดเบื้องต้นที่จะสร้างงานศิลปะให้มีเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับศิลปกรรมและศิลปวัฒนธรรมที่ทรงคุณค่าของไทย ผมเริ่มศึกษาค้นคว้าผลงานศิลปกรรมไทยที่ปรากฏทั้งในด้านจิตรกรรม ประติมากรรม สถาปัตยกรรม และงานประณีตศิลป์ทุกแขนง โดยการศึกษารวบรวมข้อมูลด้วยการถ่ายภาพและทำภาพร่าง (SKETCH) จากสถานที่ต่าง ๆ อันเป็นที่รวมของศิลปกรรม เช่น แหล่งโบราณสถาน พิพิธภัณฑ์ ตลอดจนเอกสารและสิ่งพิมพ์ทั่วไป จากการเดินทางเพื่อศึกษาจากแหล่งข้อมูลจริง จึงพบว่าศิลปกรรมในรูปแบบต่าง ๆ ที่พบนอกเหนือจากความสวยงามและความประณีตแล้ว ศิลปกรรมต่าง ๆ เหล่านั้นยังแสดงให้เห็นถึงพลังแห่งการสร้างสรรค์มรดกทางวัฒนธรรมของบรรพบุรุษไทยที่สืบทอดมาแต่อดีต ส่อเค้าให้เห็นความเป็นอารยประเทศในแต่ละยุคแต่ละสมัยที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว บรรพบุรุษในอดีตได้แสดงทัศนะและผลงานอันยิ่งใหญ่ให้โลกได้ประจักษ์ถึงประวัติความเป็นมา ขนบธรรมเนียมประเพณีและความเปลี่ยนแปลงของสังคมที่ต่อเนื่องกันมาจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ดังเห็นได้จากศิลปกรรมในสมัยต่าง ๆ ที่ปรากฏหลงเหลืออยู่และบ้างก็สูญหายเสื่อมโทรมปรักหักพังลงจนไม่อาจศึกษาได้ คงเหลือเพียงแต่ข้อมูลทางภาพถ่ายที่ถูกบันทึกไว้ก่อนหน้านี้ ผมสร้างศิลปะเพื่อแสดงทัศนะและความรู้สึกส่วนตัวโดยแสดงให้เห็นถึงสภาพของศิลปกรรมต่าง ๆ ที่ถูกทอดทิ้ง เพื่อย้ำเตือนผู้คนให้ตระหนักถึงผลร้ายของการทอดทิ้งศิลปกรรมต่าง ๆ ของไทย และแสดงอารมณ์ความรู้สึกส่วนตัวที่เศร้าสลดและสะท้อนใจจากการได้พบได้เห็นสภาพศิลปกรรมที่มีคุณค่าของไทยในอดีตในสภาพการณ์และสภาพแวดล้อมปัจจุบัน

ผลงานจิตรกรรม ระหว่างปี พ.ศ. ๒๔๒๖ - ๒๔๓๐

(แรงบันดาลใจจากศิลปกรรมไทยในอดีต)

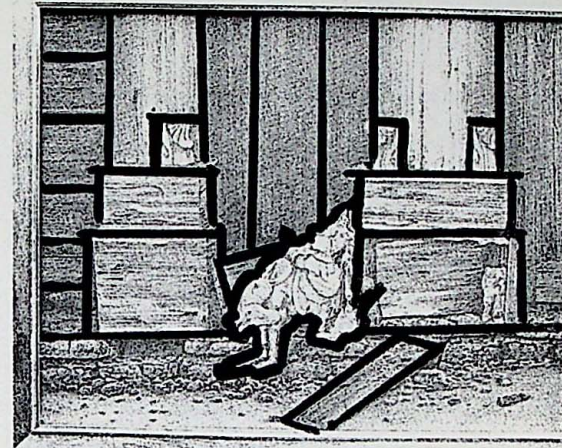
ในระหว่างปี พ.ศ. ๒๔๒๖ - ๒๔๓๐ ผมเริ่มใช้หุ่นไทยเป็นสื่อสำคัญในงานจิตรกรรม โดยแสดงความคิดและอารมณ์ความรู้สึก เพื่อตอบสนองความต้องการของตนเองที่จะให้ผลงานจิตรกรรมที่สร้างขึ้นเป็นสื่อสำคัญระหว่างผู้ชมและผู้สร้างสรรค์ผลงานให้มีส่วนร่วมทางความคิด และตระหนักว่าศิลปกรรม ศิลปวัฒนธรรมต่างๆ ของไทยกำลังจะสูญสลายไปในอนาคต

หุ่นไทยเป็นศิลปะการแสดงของไทยในสมัยโบราณอย่างหนึ่งที่มีคุณค่าและมีประวัติอันยาวนาน นับแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาจนกระทั่งถึงยุคต้นแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ การเล่นหุ่นเป็นศิลปกรรมและการแสดงที่มีคุณค่า เพราะหุ่นไทยเป็นศิลปะที่แสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรมประจำชาติ และเป็นการรวมเอาศิลปะแขนงต่างๆ เข้าไว้ด้วยกันหลายสาขา นับแต่การสร้างตัวหุ่น (ประติมากรรม) การเขียนหน้าหุ่น (จิตรกรรม) การขับร้องและการแสดง การเย็บปักถักร้อยเครื่องประดับของตัวหุ่น ตลอดจนศิลปะแห่งการชักการเชิดหุ่น นับได้ว่าหุ่นไทยเป็นศิลปะชั้นสูงของไทยอย่างหนึ่ง นับแต่ยุคต้นของกรุงรัตนโกสินทร์เป็นต้นมา การแสดงหุ่นเริ่มเสื่อมลงโดยลำดับ เพราะความเจริญต่างๆ จากนานาประเทศได้แพร่หลายสู่สังคมไทย จึงทำให้ชีวิตในสังคมไทยเปลี่ยนแปลงไป ดังนั้นศิลปกรรม ศิลปวัฒนธรรมของไทยหลายสิ่งหลายอย่างจึงถูกทอดทิ้งและถูกลืมไปในที่สุด ผมสร้างสรรค์งานจิตรกรรมโดยใช้รูปแบบของหุ่นไทยเป็นสื่อ แสดงความรู้สึกสูญเสียเอกลักษณ์และคุณค่าของศิลปกรรม ศิลปวัฒนธรรมต่างๆ ของไทย ภาพหุ่นไทยที่ฉีกขาดวางกระจัดกระจาย หรือถูกทิ้งอยู่ ณ ที่ใดที่หนึ่งเพื่อแทนความหมายประหนึ่งว่าหมดสิ้นแล้ว ซึ่งความดีความงามและคุณค่า ประชาชนคนไทยมิสนใจใยดีที่จะเก็บรักษาหรือหวงแหน ด้วยเห็นเป็นสิ่งหมดค่าล้าสมัย นอกเหนือจากการเลือกใช้รูปทรงของหุ่นไทยแล้ว การกำหนดโครงสร้างของภาพ นับว่าเป็นส่วนสำคัญในการทำงานจิตรกรรมของผม ผมเลือกใช้โครงสร้างเป็นสี่เหลี่ยมกับสีดำเป็นส่วนใหญ่เพื่อให้สีแสดงอารมณ์และความรู้สึกโดดเด่น เดี่ยว เยียบเหงา อ้างว้าง เพื่อสนับสนุนและเสริมสร้างอารมณ์ของภาพแต่ละภาพให้สอดคล้องกับแนวคิดที่ได้กล่าวไว้แต่แรก ซึ่งรายละเอียดของผลงานในระยะนี้ พอจะวิเคราะห์ได้ดังนี้

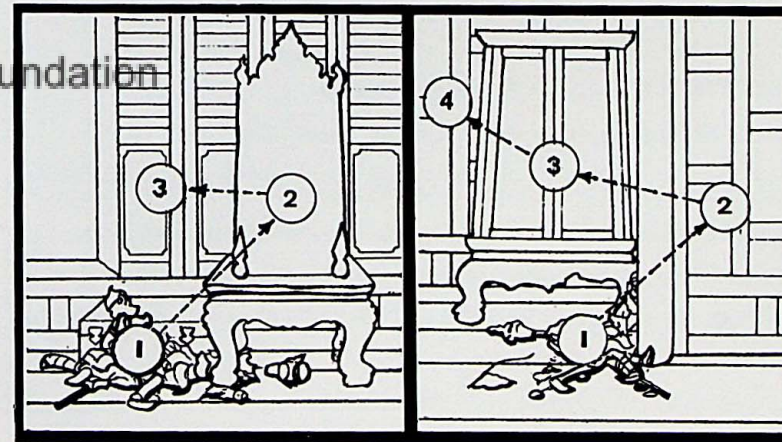
เรื่อง : เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับศิลปกรรม ศิลปวัฒนธรรมของไทยที่ถูกทอดทิ้งโดยมีเนื้อหาทางความรู้สึกในเรื่องนี้เป็นสำคัญ เป็น การแสดงทัศนะและอารมณ์ ความรู้สึก จินตนาการถึงความเศร้าและความสูญเสีย

รูปทรง : ใช้รูปทรงของหุ่นไทยเป็นรูปทรงที่สำคัญในภาพ มีทั้งรูปทรงเดี่ยวและเป็นกลุ่ม ซึ่งกลุ่มของรูปทรงหุ่นนั้น การรวมตัวกันจะทำให้เกิดรูปทรงอิสระ (FREE FORM) นอกจากรูปทรงของหุ่นแล้ว ผมได้นำรูปทรงของวัตถุ สิ่งของ เครื่องใช้ เช่น ตู้ โต๊ะ คันฉ่อง และส่วนประกอบของเรือนไทยเป็นฉากหลัง (BACK-GROUND)

แนวคิดในการนำรูปทรงต่างๆ มาประกอบกันหรือประสานกันภายในภาพเป็นการนำรูปทรงอิสระ (FREE FORM) ร่วมกับรูปทรงเรขาคณิต (GEOMETRIC FORM) เพื่อต้องการให้รูปทรงอิสระ (รูปทรงของตัวหุ่น) เป็นจุดเด่นในภาพ เพราะรูปทรงอิสระจะให้ความ

(PLATE 1)

(PLATE 2)

รู้สึกเคลื่อนไหวอยู่ท่ามกลางรูปทรงเรขาคณิต (รูปทรงของวัตถุ สิ่งของ เครื่องใช้) ที่ให้ความรู้สึกราบเรียบนิ่งสงบ ที่ได้จากเส้นโครงสร้างของรูปทรงซึ่งประกอบด้วยเส้นตั้งและเส้นนอนเป็นส่วนใหญ่ (ภาพที่ ๑)

การจัดองค์ประกอบ : เป็นการจัดภาพแบบให้เห็นเป็นมุมใดมุมหนึ่งของบ้าน การจัดวางรูปทรงของวัตถุสิ่งของภายในภาพ คำนึงถึงความจริงเป็นสำคัญ โดยจัดรูปทรงของหุ่นไทยไว้ในส่วนกลางของภาพเป็นส่วนใหญ่ แนวทางในการจัดองค์ประกอบภาพต้องการให้ตัวหุ่นเด่นชัดขึ้นในภาพ จากนั้นจึงจัดส่วนของเครื่องเรือน เครื่องใช้ และฝาเรือนเรียงตามลำดับจากส่วนหน้าไปส่วนหลัง (ภาพที่ ๒)

สี : โครงสีส่วนรวมในภาพเป็นสีที่มีลักษณะมืดทึม ด้วยการให้ความสำคัญกับสีดำเป็นพิเศษ ในส่วนของภาพทั้งหมดจะเป็นโครงสีเดียว แต่ในส่วนของตัวเองนั้นจะใช้สีหลายสีโดยเฉพาะสีทอง เพื่อให้รูปทรงของหุ่นเด่นชัดกว่าส่วนอื่นๆ ของภาพ

เส้น : เส้นที่ใช้ในการทำงานจิตรกรรมในช่วงนี้ ใช้เพื่อเน้นรูปทรงให้เด่นชัดขึ้น และใช้เพื่อแยกหรือผลักระยะรูปทรงต่างๆ ในภาพเป็นเส้นที่แฝงอยู่ในรายละเอียดของรูปทรง มากกว่าที่จะแสดงตัวให้เห็นเป็นเส้นเด่นชัดในภาพ

น้ำหนัก : เนื่องจากภาพจิตรกรรมของผมมีลักษณะของสีที่มืดเข้ม ดังนั้นน้ำหนักในภาพจึงไม่เห็นเด่นชัดนัก จะเป็นน้ำหนักที่เกิดจากการใช้ค่าน้ำหนักของสีดำและสีเข้มอื่นๆ ในลักษณะลดหลั่นไล่เคียงกันเพื่อแยกระยะใกล้ไกลของรูปทรงวัตถุในส่วนหน้า (FOREGROUND) ไปสู่ส่วนหลัง (BACKGROUND) นอกจากการแยกระยะต่างๆ ของภาพด้วยน้ำหนักของสีแล้ว ยังต้องอาศัยการทำรายละเอียดและอาศัยลักษณะของพื้นผิว (TEXTURE) ของวัตถุจากการสร้างด้วยเทคนิคทางจิตรกรรม เป็นส่วนช่วยในการเน้นให้เกิดระยะชัดเจนนยิ่งขึ้น (จิตรกรรมชุดแรงบันดาลใจจากศิลปกรรมไทยในอดีต ภาพที่ ๖-๑๓)

ผมสร้างงานจิตรกรรมโดยใช้รูปทรงของหุ่นไทยเป็นสื่อสำคัญในภาพ จนกระทั่งปี ๒๕๓๐ จากนั้นจึงเริ่มศึกษาและให้ความสนใจกับศิลปกรรมต่างๆ ในศาสนา และนำสาระเรื่องราวและรูปทรงของศิลปกรรมต่างๆ ในศาสนามาเป็นรูปทรงหลักในผลงานจิตรกรรม นับแต่ปี ๒๕๓๑ เป็นต้นมา

ผลงานจิตรกรรมระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๓๑ - ๒๕๓๓

(สัญลักษณ์ของกาลเวลา)

"ศิลปกรรม ศิลปวัตถุ และสถาปัตยกรรมไทย โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนาที่มีมาแต่อดีต ล้วนมีคุณค่าทางความงาม โดยเฉพาะรูปทรงและพื้นผิว ยิ่งกว่านั้นร่องรอยผุกร่อน เสื่อมสลาย กอปรกับสภาพแวดล้อมและบรรยากาศแห่งความเจียบสงบ ก่อให้เกิดความรู้สึกถูกทอดทิ้ง สิ่งเหล่านี้คือความประทับใจและเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมที่แสดงรูปทรงที่ผุกร่อนของศิลปกรรม ศิลปวัตถุ และสถาปัตยกรรม ผสมผสานบรรยากาศและสีสันที่เป็นปัจเจกลักษณ์ เพื่อเป็นสื่อสัญลักษณ์ของกาลเวลา"

ความเชื่อในหลักธรรมคำสอนและปรัชญาในศาสนา เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจให้เกิดความสุขทั้งต่อสังคมและแก่ตนเอง ด้วยพลังแห่งความเชื่อนี้ทำให้มนุษย์สร้างสรรค์ถาวรวัตถุที่สำคัญและเปี่ยมไปด้วยคุณค่าอย่างมากมาย เช่น การสร้างปราสาทขอมในศาสนาพราหมณ์ การสร้างโบสถ์วิหาร เจดีย์ และศิลปวัตถุที่เกี่ยวข้องกับพิธีกรรมในศาสนาพุทธ เป็นต้น ศิลปกรรมต่างๆ ดังกล่าวทำให้ผมเกิดความประทับใจในรูปทรง ความงดงามของลวดลายประดับตกแต่งบนรูปทรง ร่องรอยและสีสันที่แตงแต้มนบนรูปทรง ความประณีตละเอียดอ่อนในการประดิษฐ์และสร้างสรรค์ นอกจากความประทับใจดังกล่าวแล้ว ผมยังเกิดความประทับใจในรูปทรงใหม่ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของรูปทรงเดิมไปตามกาลเวลา เช่น ร่องรอยผุกร่อน กะเทาะแตกกร้าว รูปทรงที่เปลี่ยนแปลงเสื่อมสลาย ผมนำความประทับใจดังกล่าวเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม โดยใช้ความงามในรูปทรงเดิมของศิลปกรรมไทย

และความประทับใจในรูปทรงและพื้นผิวของรูปทรงที่เปลี่ยนแปลง เป็นสื่อแสดงถึงเรื่องกาลเวลา ซึ่งเป็นเนื้อหาสำคัญของการทำงานจิตรกรรมของผมในระยะนี้

แนวความคิดและความสำคัญของสื่อในการสร้างสรรค์

อารมณ์ ความรู้สึกสะท้อนใจต่อสภาพเสื่อมสลายทรุดโทรมของศิลปกรรมต่างๆ ที่มีความงามและคุณค่าในอดีต ความงามของรูปทรง คุณค่าทางด้านทัศนศิลป์และร่องรอยผุกร่อนเสื่อมสลายของรูปทรงศิลปกรรมดังกล่าว เป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมโดยการประสมทัศนธาตุ (VISUAL ELEMENTS) อันประกอบด้วย เส้น สี น้ำหนัก รูปทรง พื้นผิว ฯลฯ เพื่อเป็นสัญลักษณ์แสดงถึงคุณค่าความงามของรูปทรงศิลปกรรมของไทยที่มีมาแต่อดีต และรูปทรงที่มีร่องรอยผุกร่อนเสื่อมสลาย กะเทาะแตกกร้าว ปักหักพัง เป็นสื่อสัญลักษณ์แสดงเรื่องกาลเวลา

วัตถุประสงค์และลักษณะของผลงาน

- สร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมที่แสดงสัญลักษณ์ของกาลเวลา โดยแสดงด้วยรูปทรงที่ผุกร่อน เสื่อมสลายของศิลปกรรมศิลปวัตถุที่เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา
- สร้างผลงานจิตรกรรมที่แสดงแนวความคิด อารมณ์ ความรู้สึกโดดเดี่ยว อ้างว้าง การถูกทอดทิ้ง ความสูญเสีย และสังขารแห่งพุทธศาสนาในเรื่องการเปลี่ยนแปลงและความไม่เที่ยงของสรรพสิ่ง
- เป็นผลงานจิตรกรรมบนพื้นระนาบ ในลักษณะ ๒ มิติ
- ผลงานโดยรวมเป็นผลงานในแนวเหมือนจริง โดยใช้บรรยากาศของสีและเทคนิคในการสร้างสรรค์เฉพาะตัวที่เน้นอารมณ์และความรู้สึกภายใน ซึ่งทำให้ผลงานจิตรกรรมที่สร้างขึ้นให้ความรู้สึกที่แตกต่างไปจากความเหมือนจริงในธรรมชาติ

รูปทรงของศิลปกรรมและศิลปวัตถุที่นำมาเป็นรูปทรงในผลงานระยะนี้ ได้แก่

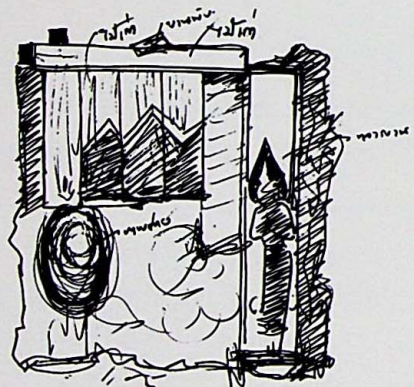
๑. รูปทรงศิลปกรรมและศิลปวัตถุที่เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์ เช่น ของใช้ของพระสงฆ์
๒. ศิลปกรรมและศิลปวัตถุที่เกี่ยวข้องกับพิธีกรรมในทางศาสนา เช่น คัมภีร์ใบลาน ตู้ โต๊ะหมู่บูชา เป็นต้น
๓. รูปทรงของศิลปกรรมและศิลปวัตถุที่เป็นส่วนประกอบของวัด เช่น สถาปัตยกรรมและศาสนสถานอื่นๆ (จิตรกรรมชุดสัญลักษณ์ของกาลเวลา ภาพที่ ๑๔-๒๐)

ผลงานจิตรกรรมสื่อผสม

ระหว่างปี ๒๕๓๑ - ปัจจุบัน

ในขณะที่ผมสร้างงานจิตรกรรมด้วยเทคนิคการเขียนสีบนผ้าใบนั้น ผมเริ่มมีความสนใจในคุณลักษณะของวัสดุต่างๆ เช่น กระดาษ ไม้ โลหะ ผ้า ฯลฯ รูปแบบ รูปร่างรูปทรง สีสันและพื้นผิวที่มีความแตกต่างและมีลักษณะเฉพาะของวัสดุ เป็นสิ่งเร้าใหม่สำหรับ

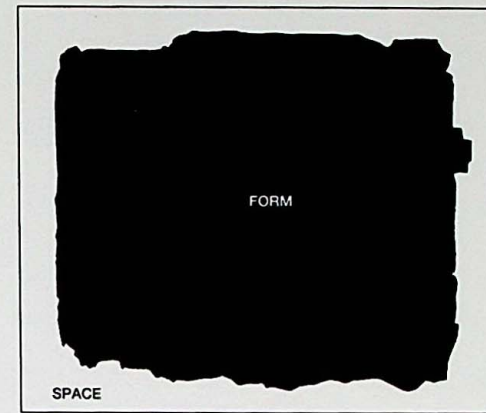
การทดลองสร้างงานจิตรกรรมสื่อผสม โดยในระยะแรกเป็นการทดลองใช้วัสดุคือกระดาษสา และผ้าสีชนิดต่างๆ มาประกอบกันด้วยเทคนิคการปะติด (Collage) ผสมกับการเขียนสีด้วยพู่กัน เนื้อหาของผลงานเป็นเนื้อหาทางรูปทรง ส่วนเรื่องราวในระยะแรกนั้นเกี่ยวกับศิลปะการแสดงของไทย (หุ่นไทย) โดยแสดงถึงความประทับใจส่วนตัวที่มีต่อหุ่นไทยในลักษณะต่างๆ เช่น ความประทับใจในรูปร่าง รูปทรง บุคลิกลักษณะเฉพาะของตัวหุ่นบางตัว บรรยากาศของการแสดงในบางตอนจากความประทับใจมาสู่รูปแบบของผลงานด้วยการปะติดวัสดุต่างๆ ที่มีรูปทรงและสีลึ้นที่หลากหลายประสานกันเป็นรูปทรงเพื่อแทนค่าและความหมายถึงความประทับใจที่มีต่อหุ่นไทย การทำงานจิตรกรรมสื่อผสมนี้ได้กระทำทดลองต่อเนื่องกันมาตลอด จากเรื่องราวเนื้อหาที่เกี่ยวกับหุ่นไทยก็แปรเปลี่ยนและปรับมาสู่เรื่องราวเกี่ยวกับศาสนาโดยการจัดองค์ประกอบภาพนั้นใช้โครงสร้างของสถาปัตยกรรมและการจัดภาพของจิตรกรรมฝาผนัง (ภาพที่ ๓) เป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างรูปทรง การทำงานจะใช้วัสดุแทนค่ารูปร่างรูปทรงในบางส่วนของโครงสร้างเดิม การทำงานจะปล่อยให้วัสดุแสดงคุณค่าและความงามในตัวของวัสดุออกมาให้มากที่สุด จากนั้นจึงเพิ่มเติมรายละเอียดต่างๆ ซึ่งเป็นเรื่องราวในศาสนา และในบางตอนของรายละเอียดจะสอดแทรกเรื่องราวและเหตุการณ์ปัจจุบันเข้าไปในภาพ จะเป็นการบันทึกสภาพการณ์ปัจจุบันซึ่งเกี่ยวกับศาสนา ดังนั้นภาพผลงานในระยะนี้จึงเป็นการบันทึกเรื่องราวปัจจุบันด้วยวัสดุโดยอาศัยรูปแบบของจิตรกรรมแบบประเพณีดั้งเดิมเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์

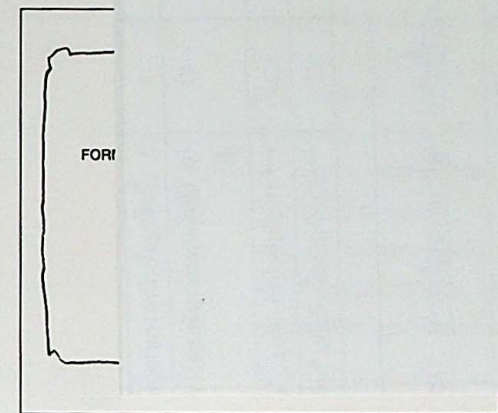
(PLATE 3)

รูปแบบ : เป็นงานจิตรกรรมในลักษณะของการผสมผสาน ระหว่างวัสดุกับการเขียนด้วยสี (MIXED MEDIA PAINTING) เป็นผลงานที่ผสมผสานลักษณะจิตรกรรมไทยประเพณีกับลักษณะของจิตรกรรมแนวร่วมสมัย ซึ่งการทำงานเป็นการทดลองเพื่อค้นหารูปแบบเพื่อการพัฒนาต่อไป

รูปทรง : การจัดวางองค์ประกอบ จะเป็นรูปทรงเดี่ยวโดยมีพื้นที่ว่างโดยรอบ (FORM & SPACE) ในรูปทรงเดี่ยวจะมีรูปทรงย่อยหลายรูปทรง ซึ่งเป็นรายละเอียดของภาพ (ภาพที่ ๔, ๕)

(PLATE 4)

(PLATE 5)

องค์ประกอบภาพ : ใช้รูปทรงใหญ่อยู่ระหว่างพื้นที่ว่าง (SPACE) โดยทำให้รูปทรงเด่นชัดและมีพลังในตัวเอง เป็นรูปทรงที่บิดันด้วยน้ำหนักสีและรายละเอียดต่างๆ จึงทำให้น้ำหนักของรูปทรงกับพื้นที่ว่างตัดกันอย่างชัดเจน การจัดองค์ประกอบเน้นการทำงานร่วมกันของรูปทรงกับพื้นที่ว่างเป็นสำคัญ

พื้นผิว : เป็นพื้นผิวที่เกิดจากวัสดุจริง เช่น ไม้ ผ้า กระดาษ โลหะ ทำให้เกิดความน่าสนใจด้วยตัววัสดุเอง และนอกจากความน่าสนใจอันเกิดจากพื้นผิวต่างๆ ของวัสดุแล้ว การเลือกใช้สีในส่วนต่างๆ ของภาพ จะเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้เนื้อหาต่างๆ ของภาพน่าสนใจยิ่งขึ้น

การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมในระยะนี้ ประสบความสำเร็จพอสมควร เป็นการสร้างรูปทรงโดยปลดปล่อยอารมณ์ความรู้สึกไปกับวัสดุ สีล้น และเรื่องราว ทำให้การทำงานมีอิสระมาก เป็นการทดลองที่ท้าทายในการค้นหาแนวทางการสร้างสรรค์และพัฒนาารูปแบบของผลงานต่อไป และเป็นการทดลองการทำงานในลักษณะศิลปะไทยผสมผสานกับศิลปะแบบสากล อันเป็นเป้าหมายสำคัญของผลงานในระยะนี้ ซึ่งการสร้างสรรค์จะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใดนั้น คงจะต้องอาศัยหลายสิ่งหลายอย่างเป็นเครื่องบ่งชี้ (จิตรกรรมชุดสื่อผสม ภาพที่ ๒๑-๒๘)

จากแนวคิดในการทำงานตั้งแต่แรกนับแต่การสร้างงานจิตรกรรมโดยใช้หุ่นไทยเป็นสื่อและปรับเปลี่ยนเรื่อยมาเป็นเรื่องราวในศาสนา จนกระทั่งเป็นผลงานจิตรกรรมในลักษณะสื่อผสม (MIXED MEDIA) จะเห็นว่าการทำงานศิลปะของมมมีลักษณะค่อยเป็นค่อยไป และระมัดระวังมาก ซึ่งเป็นลักษณะนิสัยส่วนตัว การก้าวกระโดดจากผลงานจิตรกรรมแบบเหมือนจริงไปสู่ผลงานจิตรกรรมแบบนามธรรม (ABSTRACT) นั้นเป็นสิ่งที่ผมระมัดระวังและใช้เวลาพิจารณาไตร่ตรองมาก แต่ได้ตั้งเป้าหมายของการสร้างสรรค์ในระยะต่อไปคือการก้าวเข้าสู่รูปแบบของศิลปะสมัยใหม่ที่มีเนื้อหาและเรื่องราวเกี่ยวกับศิลปะไทย ซึ่งมันท้าทายและเร้าผมไปสู่หนทางดังกล่าว ด้วยกระแสคลื่นแห่งวัฒนธรรมของนานาชาติที่ถาโถมเข้าผสมผสานกับวัฒนธรรมของไทยอย่างมากมาแทบทุกทิศทางในปัจจุบันนั่นเอง

การแสดงผลงานกลุ่ม	
๒๕๒๙	- ศิลปกรรมไทยร่วมสมัยของกลุ่ม "ศิลป์ไทย ๒๓" ณ หอศิลป์ พีระศรี, กรุงเทพฯ
๒๕๓๐	- การแสดงผลงานศิลปกรรมร่วมสมัยกลุ่ม "ART OF ARTS" ณ โรงแรมริเจนท์, กรุงเทพฯ
	- การแสดงผลงานศิลปกรรมร่วมสมัยของกลุ่ม "ART OF ARTS" ณ โรงแรมอิมพีเรียล, กรุงเทพฯ
๒๕๓๓	- การแสดงผลงานศิลปกรรมไทยร่วมสมัยของ "กลุ่มศิลป์ไทย ๒๓" ณ สำนักงานใหญ่ ธนาคารไทยพาณิชย์, กรุงเทพฯ
ประวัติการแสดงผลงานต่าง ๆ	
๒๕๒๓	- การแสดงผลงานนักเรียนวิทยาลัยช่างศิลป์, กรุงเทพฯ
	- การแสดงผลงานศิลปกรรมแห่งประเทศไทยครั้งที่ ๑, กรุงเทพฯ
๒๕๒๔	- การแสดงผลงานนักเรียนวิทยาลัยช่างศิลป์, กรุงเทพฯ
	- การแสดงผลงานศิลปกรรมแห่งประเทศไทยครั้งที่ ๒, กรุงเทพฯ
๒๕๒๕	- การแสดงผลงานของนักศึกษาคณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร กรุงเทพฯ และเชียงใหม่
๒๕๒๖	- การแสดงผลงานจิตรกรรมทิวทัศน์ทะเลของนักศึกษาปีที่ ๓ คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร กรุงเทพฯ
	- การแสดงผลงานของนักศึกษาคณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร กรุงเทพฯ และเชียงใหม่
๒๕๒๗	- การแสดงผลงานศิลปกรรมของศิลปินรุ่นใหม่แห่งประเทศไทย ครั้งที่ ๑
	- การแสดงผลงานศิลปกรรมร่วมสมัยของศิลปินรุ่นใหม่เอี่ยมในวัน "ศิลป์ พีระศรี" ครั้งที่ ๑, กรุงเทพฯ
	- การแสดงผลงานศิลปกรรมแห่งชาติครั้งที่ ๓๐, กรุงเทพฯ
การศึกษา	
๒๕๒๑	- โรงเรียนราชประชาสมาสัย ฝ่ายมัธยมรัชดาภิเษก
๒๕๒๓	- วิทยาลัยช่างศิลป์ กรมศิลปากร
๒๕๒๔	- ศิลปบัณฑิต (ศิลป์ไทย) คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
๒๕๓๓	- ศิลปมหาบัณฑิต (จิตรกรรม) คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
สถานที่ทำงาน	
	- ตำแหน่งอาจารย์ ระดับ ๕ ภาควิชาศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถนนพญาไท แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ ๑๐๓๓๐ โทร. ๒๑๘๒๒๘๐, ๒๑๘๒๒๙๐
สตูดิโอ	
	- ๒/๑ หมู่ ๔ ถนนสุขสวัสดิ์, ประชาอุทิศ ซอย ๑ เขตราชบุรีบูรณะ กรุงเทพฯ ๑๐๑๔๐ โทร. ๔๒๗๖๔๔๑, ๔๒๗๕๔๖๒
การแสดงผลงานเดี่ยว	
๒๕๓๕	- นิทรรศการเดี่ยว "แรงบันดาลใจจากศิลปกรรมไทย" ณ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์, กรุงเทพฯ

	- การแสดงผลงานของนักศึกษาคณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร กรุงเทพฯ และสงขลา	๒๕๓๐	- นิทรรศการจิตรกรรมบัวหลวงครั้งที่ ๑๑, กรุงเทพฯ
๒๕๒๘	- นิทรรศการจิตรกรรมบัวหลวงครั้งที่ ๙, กรุงเทพฯ		- ศิลปกรรมร่วมสมัยครั้งที่ ๙ จัดโดยธนาคารกสิกรไทย จำกัด, กรุงเทพฯ
	- "4th ASEAN EXHIBITION OF PAINTING AND PHOTOGRAPHY" PHILIPPINE, SINGAPORE, MALAYSIA, INDONESIA, BRUNEI, THAILAND.		- การแสดงศิลปกรรมการปีโตรเลียมครั้งที่ ๒, กรุงเทพฯ
	- การแสดงผลงานศิลปกรรมแห่งชาติครั้งที่ ๓๑, กรุงเทพฯ		- 5th ASEAN YOUTH PAINTING WORKSHOP AND EXHIBITION, BANGKOK.
	- "2nd CONTEMPORARY ASIAN ART SHOW" FUKUOKA ART MUSEUM, JAPAN.	๒๕๓๑	- การแสดงผลงานจิตรกรรมเฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษาครบ ๕ รอบของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ณ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย, กรุงเทพฯ
	- การแสดงผลงานของนักศึกษาคณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร กรุงเทพฯ และขอนแก่น		- ศิลปกรรมร่วมสมัยครั้งที่ ๑๐ จัดโดยธนาคารกสิกรไทย จำกัด, กรุงเทพฯ
	- เข้าร่วมประกวดออกแบบวาดลายกระเบื้องของบริษัท สหโมเสกอุตสาหกรรม จำกัด		- 6th ASEAN YOUTH PAINTING WORKSHOP AND EXHIBITION, BANGKOK, BRUNEI DARUSSALAM.
	- การแสดงผลงานศิลปกรรมเกี่ยวกับบ้านในหัวข้อ "บ้านแสนรัก" จัดโดย บริษัท มั่นคงเคหะการ จำกัด	๒๕๓๒	- นิทรรศการจิตรกรรมบัวหลวงครั้งที่ ๑๒, กรุงเทพฯ
๒๕๒๔	- การแสดงศิลปกรรมแห่งชาติครั้งที่ ๓๒, กรุงเทพฯ		- การแสดงศิลปกรรมแห่งชาติครั้งที่ ๓๔, กรุงเทพฯ
	- ศิลปกรรมร่วมสมัยครั้งที่ ๘ จัดโดยธนาคารกสิกรไทย จำกัด, กรุงเทพฯ		- ศิลปกรรมร่วมสมัยครั้งที่ ๑๑ จัดโดยธนาคารกสิกรไทย จำกัด, กรุงเทพฯ
	- ศิลปกรรมร่วมสมัยโดยศิลปินรับเชิญของสถาบันเงินทุนหลักทรัพย์ทีเอสไอ, กรุงเทพฯ		- นิทรรศการจิตรกรรมบัวหลวงครั้งที่ ๑๓, กรุงเทพฯ
	- นิทรรศการจิตรกรรมบัวหลวงครั้งที่ ๑๐, กรุงเทพฯ		- การแสดงศิลปกรรมแห่งชาติครั้งที่ ๓๕, กรุงเทพฯ, เชียงใหม่
	- แสดงงานวิทยานิพนธ์ศิลปะของนักศึกษาปริญญาตรีปีสุดท้ายของคณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร กรุงเทพฯ	๒๕๓๓	- นิทรรศการศิลปะ "นำสิ่งที่ดีสู่ชีวิต" จัดโดยโตชิบาประเทศไทย จำกัด, กรุงเทพฯ
	- "86 SEOUL CONTEMPORARY ASIAN ART SHOW" THE NATIONAL MUSEUM OF MODERN ART, SEOUL, KOREA.		- ศิลปกรรมร่วมสมัยครั้งที่ ๑๒ จัดโดยธนาคารกสิกรไทย จำกัด, กรุงเทพฯ
	- 4th ASEAN YOUTH PAINTING WORKSHOP AND EXHIBITION, BANGKOK.		- การแสดงศิลปกรรมแห่งชาติครั้งที่ ๓๖, กรุงเทพฯ
			- นิทรรศการจิตรกรรมบัวหลวงครั้งที่ ๑๔, กรุงเทพฯ
			- ศิลปกรรมร่วมสมัยครั้งที่ ๑๒ จัดโดยธนาคารกสิกรไทย จำกัด, กรุงเทพฯ
		๒๕๓๔	- ศิลปกรรมร่วมสมัยครั้งที่ ๑๓ จัดโดยธนาคารกสิกรไทย จำกัด, กรุงเทพฯ

เกียรติประวัติและรางวัลที่ได้รับ

- ๒๕๒๔ - รางวัลที่ ๑ ประเภท "เครื่องเคลือบดินเผา" การแสดงผลงานของนักเรียนวิทยาลัยช่างศิลป์
- ๒๕๒๘ - เกียรติยศอันดับ ๑ เหรียญทอง ประเภทจิตรกรรม การแสดงงานศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๓๑
- รางวัลชนะเลิศยอดเยี่ยมประเภทอุดมศึกษา การแสดงงานศิลปกรรมเกี่ยวกับบ้านในหัวข้อ "บ้านแสนรัก" จากบริษัท มั่นคงเคหะการ จำกัด
- รางวัลยอดเยี่ยมถ้วยเกียรติยศ ฯพณฯ โกศล ไกรฤกษ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ การประกวดออกแบบวาดลายกระเบื้องของบริษัท สหโมเสคอุตสาหกรรม จำกัด
- โล่เกียรตินิยมรางวัลที่ ๑ และรางวัลที่ ๓ การประกวดออกแบบวาดลายกระเบื้องของบริษัท สหโมเสคอุตสาหกรรม จำกัด
- รางวัลชมเชย ๒ รางวัล การประกวดออกแบบวาดลายกระเบื้องของบริษัท สหโมเสคอุตสาหกรรม จำกัด
- ๒๕๓๐ - รางวัลชนะเลิศระดับอุดมศึกษา การแสดงงานศิลปกรรม การปีโตรเลียมแห่งประเทศไทย ครั้งที่ ๒
- รางวัลที่ ๓ จิตรกรรมเฉลิมพระเกียรติของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษาครบ ๕ รอบ จัดโดย ธนาคารกสิกรไทย จำกัด
- ๒๕๓๑ - เป็นตัวแทนเยาวชนไทยเดินทางไปร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการในงาน "THE SIXTH ASEAN YOUTH PAINTING WORKSHOP AND EXHIBITION", BUNDAR SEREI BAGAWAN, BRUNEI DARUSSALAM.

ผลงานสะสม

- มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ
- ธนาคารกสิกรไทย จำกัด, กรุงเทพฯ
- พิพิธภัณฑ์หอศิลป์ เมืองฟูกูโอกะ, ญี่ปุ่น
- บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ทีเอสไอ, กรุงเทพฯ
- พิพิธภัณฑ์หอศิลป์แห่งชาติ, กรุงบันดาสรี เบกาวัน, บรูไน
- การปีโตรเลียมแห่งประเทศไทย, กรุงเทพฯ
- คุณพรภัทร บุษราคัมวงศ์
- คุณเคียวพร ทรรทรานนท์
- คุณบุญชัย บุญจรงค์กุล
- คุณเสถียร วรวิเศษ
- MS. FLORA STONE
- MS. ROSEMARY KEOGH, CANADA.
- MISS HEIDI SCHEER, GERMANY
- MR. TSUNE HARU UMEZAWA, JAPAN

Rama IX Art Museum

ศิลปะที่แท้แฝงไว้ซึ่งอมตรส
 วิชาคุณควรรู้คุณค่าของศิลปะ
 ควรรู้จักรักษา เพื่อความสุข
 ความชื่นบานของผู้ที่มาที่หลัง
 ต้องไม่ลบรอยของประวัติศาสตร์
 ต้องไม่ลืมว่าชาติที่ไม่รู้จักอดีตคือชาติที่ไม่มีอนาคต

* ข้อความตอนหนึ่งจากหนังสือภาพเขียนในหอไตรวัดระฆัง

(PLATE 6)

2

“ความรู้สึก” ๒๕๒๗

สีอะคริลิกบนกระดาษสา ขนาด ๙๐ x ๑๑๐ ซม.

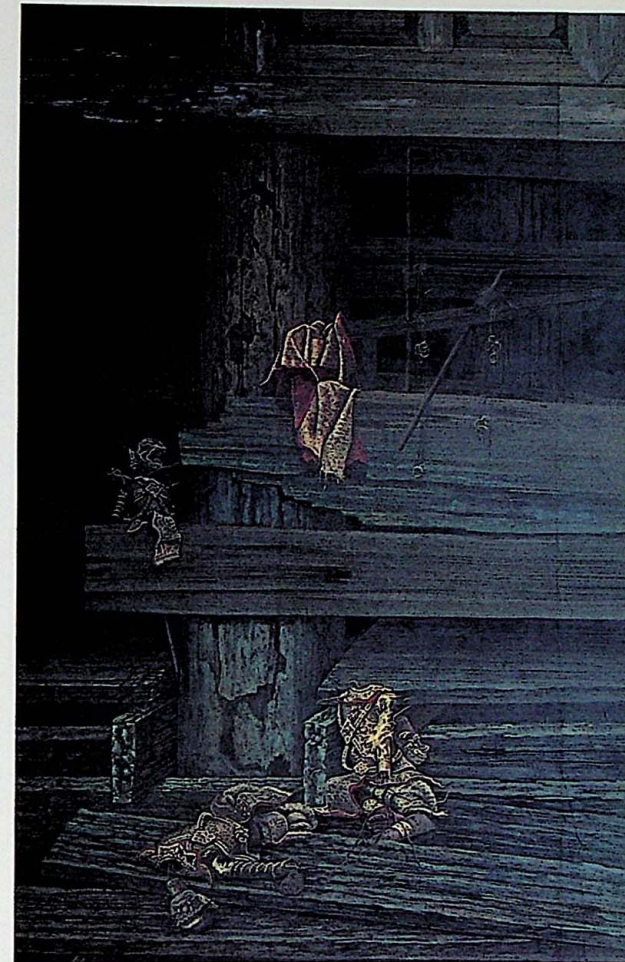
(สมบัติของ คุณฉวีพร ทรรทรานนท์)

ความรู้สึก ๒๕๒๗ ๙๐x๑๑๐ ซม. สีอะคริลิกบนกระดาษสา

“Feeling” 1984

Acrylic on “Sa” Paper Size 90 x 110 cm.

(Collection of Tisco)

(PLATE 7)

3

“ความรู้สึก ๑” ๒๕๒๗

สีอะคริลิกบนกระดาษสา ขนาด ๑๒๐ x ๑๘๐ ซม.

(สมบัติของ คุณเสถียร วรวัณชชา)

“Feeling No. 1” 1984

Acrylic on “Sa” Paper, Size 120 x 180 cm.